

Gemeente Oude IJsselstreek
T.a.v. college van B&W
Postbus 42
7080 AA GENDRINGEN

Datum : 30 juli 2021
Ons kenmerk : RB/ROI050/MN/CG/*VARSEVELDWEST
Zaakdossier : 21-56691/21-077139
Behandeld door : M. Nitert
Afschrift aan : Archief; Gemeente Oude IJsselstreek, t.a.v. mevr. I. Teunissen;
Omgevingsdienst Achterhoek, t.a.v. mevr. B. van Kooij;
GGD NOG, Team MMK
Bijlage(n) : -
Onderwerp : Advies externe veiligheid vooroverleg Woningbouwplan Varsseveld-
West in Varsseveld (gemeente Oude IJsselstreek)

Geacht college,

Op 25 juni jl. heeft de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA) een verzoek voor een advies bij de VNOG ingediend over de beoogde ontwikkelingen van een woonwijk in Varsseveld-West in Varsseveld (gemeente Oude IJsselstreek). Het woningbouwplan is in strijd met de vigerende ruimtelijke planvorming en u vraagt of het past binnen de wet- en regelgeving over externe veiligheid. In deze brief geef ik u graag antwoord, waarbij ik de door de ODA toegezonden documentatie heb betrokken. Daarnaast geef ik u adviezen over de algemene fysieke veiligheid. Door deze adviezen op te volgen, verkleint u de kans op calamiteiten of – als er zich toch een ongeluk voordoet – beperkt u de gevolgen.

Bij het opstellen van dit advies heb ik gebruik gemaakt van:

- Vooradvies (incl. bijlagen) ODA EV bestemmingsplanwijziging Woningbouwplan Varsseveld-West; Zaaknummer: 2021EA0664; d.d. 24 juni 2021
- Provinciale Risicokaart
- Scenarioboek externe veiligheid (www.scenarioboekev.nl)
- Geoviewer VNOG t.b.v. bluswatervoorziening.

Dit advies beperkt zich tot de externe en fysieke veiligheidsaspecten. Er zullen op termijn – als het bestemmingsplan is aangepast – nieuwbouwwerkzaamheden gaan plaatsvinden. Ik verzoek u om uw accounthouder in de gelegenheid te stellen te adviseren over het onderdeel 'Bouwen' van de aanvraag voor een omgevingsvergunning, waar het gaat over de bereikbaarheid en de bluswatervoorziening in het woningbouwplan. Uw accounthouder is de heer A. Frericks. Hij is te bereiken via telefoonnummer: 088 – 310 6311 en per mail: A.Frericks@vnog.nl.

Advies externe veiligheid

Ik sluit mij aan bij de conclusie die de ODA trekt in haar vooradvies. Het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A18/N18 is relevant om vanuit het oogpunt van externe veiligheid te beschouwen. Over deze wegen wordt een divers pallet aan gevaarlijke stoffen vervoerd, variërend van (zeer) brandbare gassen en vloeistoffen tot sporadisch (zeer) giftige gassen en (vloeistoffen).

Conform het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) zal het plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR) verantwoord moeten worden. Hieraan ligt een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) ten grondslag en er zal uit blijken of de beoogde ontwikkeling past binnen de kaders van de wet- en regelgeving rondom externe veiligheid (Bevi en Bevt).

Advies over fysieke veiligheid

Wees u ervan bewust dat in de wet- en regelgeving over externe veiligheid een risicobenadering wordt gehanteerd. Toekomstige bewoners zullen daarom op de hoogte moeten zijn van eventueel nadelige effecten van nabij gelegen (risico)bronnen, zodat zij handelingsperspectief hebben in geval van een calamiteit op bijvoorbeeld de A18/N18 of als gevolg van een brand in de omgeving. Als de toekomstige bewoners verminderd zelfredzaam zijn, dan is dat handelingsperspectief nog relevanter. Wellicht zijn er dan aanvullende maatregelen denkbaar waarmee de zelfredzaamheid van deze bewoners kan worden vergroot. Daarover geef ik u – naast bereikbaarheid en bluswatervoorziening – later in dit advies enkele denkrichtingen. Ik start met een advies over duurzaamheid.

Energietransitie

Er zijn Europese 'klimaatafspraken' gemaakt om onder andere de uitstoot van broeikasgassen te beperken. Hierdoor nemen de innovatieve technologische ontwikkelingen van alternatieve brandstoffen en energie een vlucht. Dergelijke ontwikkelingen zijn noodzakelijk, maar zijn niet zonder risico's. Zo vindt er bijvoorbeeld opslag van (zonne-)energie in zogenaamde 'buurtbatterijen' plaats, maar blijkt uit incidenten dat branden in dergelijke installaties een specifieke aanvalsstrategie vergen van hulpverleningsdiensten. Als er ambities zijn voor het toepassen van alternatieve energiebronnen, dan wordt de VNOG hier graag in een zo vroeg mogelijk stadium bij betrokken.

Klimaatadaptatie

Door klimaatveranderingen zullen extreme wateroverlast en extreme warmte vaker voorkomen. Dit heeft gevolgen voor de fysieke leefomgeving van inwoners, waardoor ook rekening moet worden gehouden bij het ontwerp van de bebouwde omgeving. De VNOG denkt hierin graag met u mee. Het 'vergroenen' van de bebouwde omgeving – bijvoorbeeld het bekleden van daken en gevels met beplanting – kan nieuwe (brand)risico's introduceren, maar het kan de bereikbaarheid van objecten voor hulpverleningsdiensten ook nadelig beïnvloeden.

Bestrijdbaarheid – bluswatervoorzieningen en bereikbaarheid

De planvorming bevindt zich in dusdanig prematuur stadium dat ik u nog niet van een advies rondom bluswatervoorzieningen en de bereikbaarheid kan voorzien. Ik adviseer u hierover in een later (ontwerp)stadium in contact te treden met uw accounthouder, de heer Frericks.

Houdt er in ieder geval rekening mee dat er bluswatervoorzieningen (of andere preparatieve maatregelen) gerealiseerd moeten worden, aangezien het een geheel nieuwe woonwijk betreft.

Voor wat betreft de bereikbaarheid in het plangebied zelf geef ik u alvast graag het volgende mee:

- Creëer voor ambulances een goede bereikbaarheid door voldoende toe- en uitgangswegen te realiseren. Voor ambulances is het namelijk niet alleen van belang om zo snel mogelijk bij de gebouwen te kunnen komen, maar ook om zo snel mogelijk weer weg te kunnen rijden zonder hinder te ondervinden van andere (hulpverlenings-)voertuigen.
- Ambulances dienen dichtbij gebouwen geparkeerd te kunnen worden. Obstakels op de weg, de stoep en het terrein dienen dus zodanig te worden ingericht dat ambulances snel en goed bij de gebouwen kunnen komen. Het beperken van trappen, paaltjes, drempels, grote bloembakken, e.d. draagt bij aan een goede bereikbaarheid van gebouwen voor ambulances en brancards.
- Zorg voor een eenduidige, duidelijke bewegwijzering, waarbij borden en nummers zodanig zijn geplaatst, dat bij een calamiteit in/bij gebouwen duidelijk is waar de hulpverleners naar toe moeten.

Indien er appartementen/hoogbouw wordt voorzien in het plangebied geef ik u nog onderstaande punten mee:

- Om bouwwerken voor brancards goed begaanbaar te houden, is het van belang om met name de ingang begaanbaar te houden. Grind voor de ingang en het gebruik van grote rubberen ringmatten vormen voor ambulancepersoneel en het slachtoffer op de brancard namelijk een obstakel. Een schoonloopmat is een goed alternatief om binnen bij de ingang te plaatsen.
- Voor het ambulancepersoneel is het een grote belasting om een brancard met een slachtoffer de trappen af te dragen. Ook voor een slachtoffer is dat een grote belasting. Als appartementen evt. over meerdere verdiepingen zijn verspreid luidt het advies om een brancardlift te installeren, zodat een slachtoffer op een brancard niet via de trappen vervoerd hoeft te worden. De vloeroppervlakte van een brancardlift betreft 1,05 bij 2,10 meter. Bij brand mag een lift gebruikt worden mits hiervoor bouwkundige en installatietechnische maatregelen zijn genomen die dit mogelijk maken. Een voorstel hiervoor moet aan de gemeente ter goedkeuring voorgelegd worden.

Zelfredzaamheid

Om de zelfredzaamheid van – eventueel verminderd zelfredzame bewoners – te vergroten, adviseer ik u de volgende punten te borgen in voorschriften in de omgevingsvergunning (onderdeel: bouwen) en toekomstige initiatiefnemer(s) en bewoners hierbij te betrekken:

- Projecteer objecten waar (de aanwezigheid van) verminderd zelfredzame bewoners/personen worden beoogd zo ver mogelijk van de risicobron (A18/N18) af.
- Het realiseren van een aarden wal kan overwogen worden om op die manier de warmtestraling – als gevolg van een BLEVE of vloeistofbrand op de A18/N18 – op te vangen zodat deze geen (beperkt) kwetsbare objecten aanstraalt. De maatregel van een aarden wal kan gecombineerd worden met eventueel aanvullende maatregelen in het kader van de Wet geluidhinder (Wgh).
- Ontwerp en/of bekleedt de gevel(s) van objecten – die blootgesteld kunnen worden aan een warmtestraling $> 12,5 \text{ kW/m}^2$ – met brandwerende materialen. Dit biedt personen de mogelijkheid beschutting te zoeken tegen de warmtestraling als gevolg van een BLEVE en/of vloeistofbrand op de A18/N18. Personen krijgen meer tijd om een veilig onderkomen te vinden zonder dat het aangestraalde gedeelte van het gebouw al in brand staat.
- Beperk het glasoppervlak aan objecten aan de zijde van de A18/N18. Dit verkleint het risico op ruitbreuk als gevolg van een explosie en daarmee ook het potentieel aantal personen met snijwonden.
- Tref voorzieningen waarmee de (mechanische) ventilatie – eventueel op afstand – afgeschakeld kan worden, als er sprake is van een incident waarbij een toxische gaswolk ontstaat of een brand waarbij sprake is van grote rookvorming in de omgeving van het plangebied.
- Situeer vluchtroutes van de risicobron af.
- Stimuleer het gebruik van NL-alert. Hierop wordt door de overheid de komende jaren ook verder geïnvesteerd. Burgers moeten zelf het initiatief nemen om hun

mobiele telefoon hiervoor geschikt te maken (zie: <http://www.crisis.nl/nl-alert>). Het plangebied valt vermoedelijk niet helemaal binnen het bereik van de bestaande WAS-palen¹.

- Attendeer bewoners binnen uw gemeente op deelname aan 'Stan the CPR network' (voorheen Hartveilig Wonen). Dit is een hulpsysteem waarbij vrijwilligers opgeroepen kunnen worden om iemand te reanimeren (met AED), in afwachting van een ambulance. Deelname aan 'Stan the CPR network' kan levens redden.
- Plaats een AED op een strategische locatie. In geval van een circulatiestilstand wordt – door z.s.m. te defibrilleren – de overlevingskans van de betreffende persoon vergroot. Als deze AED aan een buitenmuur wordt bevestigd en beschikbaar wordt gesteld voor algemeen gebruik, kan deze AED ook gebruikt worden bij nood in de omgeving van het plangebied.
- Plaats een Stop de bloeding-set naast de AED. Dit is een pakketje met extra hulpmiddelen om bloedingen te stoppen. Omstanders en niet-medische hulpverleners kunnen de overlevingskansen van slachtoffers met ernstig bloedverlies aanzienlijk verhogen als deze direct adequaat worden gestelpt. Alledaagse verwondingen waarbij levensbedreigend bloedverlies optreedt, kunnen bijvoorbeeld een val door een glazen deur of (ernstige) open botbreuken zijn.

Gezonde leefomgeving

Ik adviseer u om in contact te treden met het team Medische Milieukunde (MMK) van de GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG). Dit team kan u voorzien van (maatwerk) advies en/of praktische tips voor wat betreft een gezonde leefomgeving met betrekking tot de beoogde ontwikkeling. Denk dan bijvoorbeeld aan aspecten als geluid, lucht, trillingen, groene/natuurlijke omgeving, etc. U kunt hen benaderen via: 088 – 443 3000 en per mail via: mmk@ggdnog.nl. Het Team MMK ontvangt dit advies ook in afschrift.

Tot slot

Heeft u vragen over deze brief? Of wilt u overleggen? Bel of mail dan gerust met Marijke Nitert (telefoonnummer: 088 – 310 7411 of email: m.nitert@vnog.nl).

Fijn als u ons laat weten wat u doet of gedaan heeft met onze adviezen. Dan kunnen wij daar rekening mee houden in onze preparatie. De vereiste basis voor een goede brandweerzorg legt u door in contact te blijven met uw accounthouder.

Met vriendelijke groet,
Namens het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland,

W.J.C. van der Worp
Teamleider Omgevingsveiligheid

¹ Het ministerie gaat op termijn deze wijze van alarmering in Nederland uitfasen.